

NICOLAS BARREAU

*Meillä on aina
Pariisi*

TAMMI

Nicolas Barreau:

Rakkausromaanin resepti (2010, suom. 2013)

Pieni elokuvateatteri Pariisissa (2012, suom. 2014)

Meillä on aina Pariisi (2014, suom. 2015)

Nicolas Barreau

MEILLÄ ON AINA
PARIISI

SUOMENTANUT ANNE KILPI

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI | HELSINKI

Saksankielinen alkuteos *Paris ist immer eine gute Idee* ilmestyi 2014.

First published in Germany by Thiele Verlag.

Published by arrangement with SalmaiaLit.

Copyright © Thiele Verlag, 2014

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Tammi 2015

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-8522-0

*Kaikilla matkoilla on salainen määränpää,
josta matkustaja itsekään ei ole tietoinen.*

MARTIN BUBER

1

Rosalie rakasti sinistä väriä. Hän oli rakastanut sitä siitä lähtien, kun kykeni ajattelemaan – toisin sanoen kahdenkymmenen kahdeksan vuoden ajan.

Kuten jokaisena aamuna avatessaan pienen postikorttimyymälänsä kohotti Rosalie sinäkin päivänä katseensa ja toivoi voivansa erottaa Pariisin harmaalla taivaalla hitusen sinistä. Näin tapahtui, ja Rosalie hymyili.

Yksi Rosalie Laurentin varhaisimmista ja kauneimmista lapsuusmuistoista oli uskomattoman sininen elokuun taivas allaan valossa kylpevä turkoosi meri, joka tuntui jatkuvan maailman ääriin. Hän oli tuolloin neljävuotias, ja hänen vanhempansa olivat jättäneet kuuman Pariisin kiviset talot ja kadut matkustaakseen pienen tyttärensä kanssa Ranskan Rivieralle. Samana vuonna, Rosalien palatessa vanhempiensa kanssa päivänpaisteisen ja loppumistaan vastustelleen Les Isambren kesän jälkeen kotiin, antoi Paulette-täti hänelle lahjaksi vesiväriä. Senkin Rosalie muisti hyvin.

”Vesivärit? Eikö tuo nyt ole vähän liikaa?” Cathérinen hento ja korkea ääni oli kuulostanut paheksuvalta. ”Kalliit värit noin pienelle lapselle? Eihän hän ymmärrä niistä vielä

mitään. Otetaanpa ne vielä joksikin aikaa talteen, eikö vain, Rosalie?”

Rosalie ei suinkaan ollut valmis palauttamaan arvokasta lahjaa tädilleen. Suunniltaan raivosta hän puristi väripalettia itseään vasten aivan kuin olisi ollut kyse elämästä ja kuolemasta. Lopulta äiti huokaisi hiukan hermostuneena, ja uhmakas lapsukainen pitkine ruskeine palmikkoineen sai tahtonsa periksi.

Samana iltapäivänä Rosalie maalasi pensselillä ja vesiväreillä antaumuksellisesti tuntikausia arkin toisensa jälkeen, ja lopulta piirustuslehtiö oli täynnä ja väripakkauksen kolme sinistä värinappia lähes tyhjiä.

Oli sitten kyse tuosta ensimmäisestä merelle luodusta silmäyksestä, joka oli painunut syvälle pienen tytön verkkokalvoille kuin onnen metafora, tai Rosalien varhaisesta taipumuksesta tehdä asioita toisin kuin muut, sininen väri viehätti häntä enemmän kuin mikään muu. Vaikuttuneena Rosalie tutki värin koko kirjon, eikä hänen lapsekas tiedonjanonsa tuntunut olevan sammutettavissa. ”Entä miksi tätä sanotaan, isä?” hän kysyi kerran toisensa jälkeen, nyki hyväntahtoista ja lempeää isäänsä takinhihasta (tietenkin sinisestä) ja osoitti sormellaan kaikkea havaitsemaansa sinistä. Otsa miettiväisesti rypyssä hän seiso i tuntikausia peilin edessä tarkastellen silmiensä sinistä väriä, joka ensisilmäyksellä vaikutti ruskealta mutta jonka tarkkaan katsoessa saattoi tunnistaa syväksi tummansiniseksi. Näin oli ainakin Émile, Rosalien isä, sanonut, ja Rosalie oli nyökännyt helpottuneena.

Rosalie tuns i nimeltä mitä erilaisimmat sinisen sävyt jo ennen kuin oppi lukemaan ja kirjoittamaan: vaaleimmasta ja hennoimmasta silkinsinisestä, taivaansinisestä, har-

maansinisestä, jäänsinisestä, kyyhkynsinisestä ja lasimaisesta, ajatukset lentoon vapauttavasta akvamariinista täyteläiseen, vahvaan ja hohtavaan azurinsiniseen, joka miltei salpasi hengityksen. Hän tunsi vastustamattoman ultramariinin, kuuluun ruiskukansinisen, viileän koboltinsinisen ja vihertävän petrolinsinisen, joka kätki sisäänsä meren värit, sekä salaperäisen, violettiin vivahtavan indigonsinisen. Äärimmäisinä olivat syvä safiirinsininen, keskiyönsininen ja liki musta yönsininen, johon sinisyys lopulta sulautui. Rosaliele ei ollut olemassa mitään muuta väriä, joka olisi ollut yhtä runsas, yhtä ihastuttava tai yhtä monimuotoinen kuin sininen. Hän ei kuitenkaan olisi koskaan voinut kuvitella kohtaavansa vielä joskus tarinan, johon olennaisesti liittyi sininen tiikeri. Eikä hän liioin osannut aavistaa, että tuo tarina – ja salaisuus, joka siihen kätkeytyi – muuttaisi hänen elämänsä perusteellisesti.

Oliko se sattumaa? Vai kohtalo? Sanotaan, että lapsuus on maaperä, jonka päällä astelemme koko elämämme.

Sittemmin Rosalie kyseli itseltään, olisiko kaikki voinut mennä toisin, jollei hän olisi rakastanut sinistä väriä niin kovin. Ajatus siitä, miten helposti hän olisi saattanut ohittaa elämänsä onnellisimman hetken, melkein pä pelotti häntä. Elämä oli monesti niin mutkikasta ja monisäikeistä, ja kuitenkin kaikki lopulta tuntui ällistyttävän järkeenkäyvältä.

Kun Rosalie kahdeksantoistavuotiaana – hänen isänsä kuoltua joitakin kuukausia aiemmin pitkittyneeseen keuhkokuumeeseen – ilmoitti haluavansa opiskella taidetta ja valmistua maalariksi, järkyttyi hänen äitinsä niin, että oli pudottaa juustopiiraan, jota oli juuri kantamassa ruokailuhuoneeseen.

”Taivaan tähden! Tekisit jotakin järkevää!” hän huudahti ja kirosi mielessään siskonsa Paulettin, joka mitä ilmeisimmin oli saanut moisen mielettömyyden tytön päähän. Äänen hän ei toki ikimailmassa olisi kironnut. Cathérine Laurent, omaa sukuaan de Vallois (mikä oli hänelle erityinen ylpeydenaihe) oli läpikotaisin hieno rouva. Valitettavasti vanhan aatelissuvun varallisuus oli vuosisatojen saattossa huvennut merkittävästi, eikä asiaa juurikaan parantanut se, että Cathérine oli nainut älykkään ja rakastettavan, joskaan ei kovin vaikutusvaltaisen fyysikon Émile Laurentin, joka lopulta oli juuttunut erääseen tieteelliseen tutkimuslaitokseen sen sijaan, että olisi niittänyt toivotunlaista taloudellista menestystä. Lopulta heillä ei ollut varaa palkata edes kunnan palvelusväkeä – jos jätettiin huomiotta filippiiniläinen siivooja, joka ei juuri osannut ranskaa ja joka kävi kahdesti viikossa siivoamassa ja pyyhkimässä pölyt heidän vanhasta pariisilaistalostaan, jonka korkeissa huoneissa oli kipsiornamentein somistettu katto ja kalanruoto-parketti. Periaatteista tinkiminen ei kuitenkaan ollut Cathérinelle vaihtoehto; luopuessaan periaatteistaan ihminen menetti hänen mukaansa kaiken.

”Yksikään de Vallois ei tee sellaista” oli hänen lempitoteamuksiaan, ja sen hän luonnollisesti sinä päivänä lausahti ainoalle tyttärelleen, jolla ikävä kyllä vaikutti olevan mielessään jotakin ihan muuta kuin mitä äiti oli hänen varalleen suunnitellut.

Huokaisten Cathérine asetti valkeassa posliinivuoassa tuoksuvan piiraan suurelle ovaalinmuotoiselle pöydälle, joka oli katettu vain kahdelle, ja mietti jälleen, ettei tuntenut ketään toista, jolle Rosalie olisi sopinut nimeksi yhtä huonosti.

Ollessaan raskaana Cathérine oli kuvitellut mielessään hennon tytön, vaalean, kuten hän itse, kohteliaan, säyseän ja jotenkin... viehättävän. Rosalie ei kuitenkaan ollut mitään näistä. Hän oli varmasti älykäs mutta myös hyvin itsepäinen. Hän halusi pitää päänsä ja saattoi toisinaan mykistyä tuntikausiksi, mitä hänen äitinsä piti outona. Kun Rosalie nauroi, hän nauroi liian kovaa. Se ei ollut kovin hienostunutta – ei, vaikka muut vakuuttelivat Cathérinelle, että Rosaliessa oli jotakin raikasta.

”Anna hänen olla, hänellä on sydän paikallaan”, oli Émile aina sanonut annettuaan yhä uudelleen periksi tyttärensä hullutuksille. Kuten silloin, kun pikku Rosalie oli keskellä yötä kantanut uuden patjansa ja kalliit vuodevaatteet kostealle parvekkeelle nukkuakseen taivasalla. *Koska hän halusi nähdä, kuinka maapallo pyörähtää akselinsa ympäri!* Tai silloin, kun Rosalie oli leiponut isälleen syntymäpäivälahjaksi kammottavan, elintarvikeväreillä siniseksi värjätyn kakun, joka näytti juuri siltä, että se myrkyttäisi kenet tahansa ensimmäisellä suupalalla. Vain, koska hänellä oli sinivillityksensä! Cathérinen mielestä kakku meni liian pitkälle, mutta Émile oli pitänyt sitä tietysti nerokkaana ja vakuuttanut, että se oli paras kakku, jota hän koskaan oli syönyt. ”Teidän kaikkien on maistettava sitä!” Émile oli huudahtanut ja annostellut jokaisen vieraan lautaselle palasen sinistä taikinamössöä. Voi tuota hyväsydämistä Émileä! Hän ei olisi tohtinut kieltää tyttäreltään yhtikäs mitään.

Ja nyt sitten tämä viimeisin päähänpisto!

Cathérine rypisti otsaansa ja tarkasteli hoikkaa, pitkänhuiskeaa tyttöä, jolla oli kalpeat kasvot ja tummat kulma-

karvat ja joka nyt hajamielisesti leikkitteli pitkän, ruskean ja huolimattomasti letitetyn palmikkonsa kanssa.

”Unohda se, Rosalie. Maalaaminen ei lyö leiville. En halua enkä voi kannustaa sinua sellaiseen. Millä mukamas eläisit? Luuletko, että ihmiset istuvat odottamassa maalauksiasi?”

Rosalie jatkoi palmikkonsa kääntelyä eikä vastannut.

Jos Rosalie olisi ollut viehättävä Rosalie, Cathérine Laurent, omaa sukuaan de Vallois, tuskin olisi kantanut huolta tyttärensä toimeentulosta. Riittäihän Pariisissa kylliksi hyvätuloisia miehiä – olisi yhdentekevää, jos vaimo halusi hiukan maalailta tai antautua muihin hullutuksiin. Mutta Cathérinella oli epämiellyttävä tunne, ettei hänen tyttärensä ajatellut asiaa niin. Luoja yksin tiesi, kenen syliin hän lopulta päätyisi!

”Toivoisin, että tekisit jotakin järkevää”, Cathérine sanoi painokkaasti vielä kerran. ”Sitä isäkin olisi toivonut.” Cathérine asetti tyttärensä lautaselle palan höyryävää juustopiirasta. ”Rosalie? Kuunteletko sinä?”

Rosalie kohotti katseensa tummissa silmissään arvoituksellinen ilme.

”Kyllä, *maman*. Minun pitäisi tehdä jotakin järkevää.”

Ja sitä hän myös teki, enemmän tai vähemmän. Järkevintä, mitä Rosalie saattoi kuvitella, oli postikorttimyymälän avaaminen parin vuoden taide- ja muotoiluopintojen jälkeen. Kyse oli pienenpienestä kaupasta Rue du Dragonilla, viehättävällä pikkukadulla, jonka varrella oli keskiaikaisia kaupunkitaloja ja joka sijaitsi aivan Saint-Germainin sydämessä kivenheiton päässä Saint-Germain-de Prés’stä ja

Saint-Sulpicesta. Kadun varrella oli useita erikoisliikkeitä, ravintoloita ja kahviloita sekä hotelli, leipomo, Rosalien suosikkikenkäkauppa, ja – kuten laattaan talon numero 30 seinässä oli kirjattu – myös Victor Hugo oli muinoin asunut täällä. Kiireessä Rue du Dragonin pystyi kulkemaan päästä päähän muutamalla askeleella, kunnes törmäsi joko vilkasliikenteiseen Boulevard Saint-Germainiin tai vastakkaisessa suunnassa hiukan hiljaisempaan Rue du Grenelleen, joka johti hallituskorttelin eleganttien talojen ja palatsien luo ja päättyi jossakin vaiheessa Champs de Marsille Eiffel-tornin eteen. Kapealla kadulla saattoi toki kuljeskella ilman sen kummempaa tarkoitustakin, pysähdellen vähän väliä sen tähden, että näyteikkunoiden viehättävät tuotteet halusivat tulla maistetuiksi, hypistellyiksi tai sovitetuiksi. Näin vierähti jokunen tovi, ennen kuin katu oli kuljettu päähän asti. Juuri tällä tavoin oli Rosalie huomannut *Vuokrattavana*-kyltin tyhjässä antiikkiliikkeessä, jonka omistajatar oli ikäänsä vedoten hiukan aiemmin sulkenut.

Mitä hitaammin kulkee, sitä enemmän näkee.

Rosalie oli välittömästi rakastunut tuohon pieneen liikehuoneistoon. Ainokaista näyteikkunaa ja sen oikealla puolella olevaa sisäänkäyntiä, jonka yläpuolella roikkui vielä edellisen omistajan jäljiltä vanhanaikainen soittokello, kiersivät taivaansiniset puukarmit. Valo levittäytyi pieninä renkaina mustavalkoiselle kivilattialle. Sinä toukokuun päivänä Pariisiin taivas kaareutui yläpuolella pilvettömänä, ja Rosaliesta tuntui kuin tuo pieni myymälä olisi odottanut juuri häntä.

Vuokra oli kaikkea muuta kuin pieni mutta sijaintiin nähden kuitenkin ilmeisen edullinen, kuten monsieur Pi-

card, tanakka vanhempi herra, jolla oli oheneva hiuskuontalo ja viekkaat ruskeat nappisilmät, vakuutti. Lisäksi myymälän yläpuolella oli vielä toinen huone, jonne pääsi kulkemaan puisia, kapeita kierreportaita pitkin ja joka rajoittui pieneen kylpyhuoneeseen ja pikkuruiseen keittiöön.

”Saatte asunnonkin samalla, haha”, vitsaili monsieur Picard ja hänen pieni vatsansa hytkyi hyväntuulisesti. ”Millaista liikettä olette ajatellut, mademoiselle? Toivottavasti ette mitään äänekästä tai haisevaa – minä nimittäin asun tässä talossa.”

”Paperikauppaa”, vastasi Rosalie. ”Lahjapapereita, kirjepapereita, kyniä ja kauniita kortteja.”

”Ahaa. Vai niin. No siinä tapauksessa, onnea matkaan!” Monsieur Picard näytti hiukan hämmentyneeltä. ”Kyllähän turistit haluavat aina ostaa kortteja, joissa on Eiffel-torin kuva, niinhän?”

”*Postikorttikauppa?*” oli Rosalien äiti kiljaissut puhelimeen epäuskoisena. ”*Mon Dieu!* Lapsiparka, kuka enää nykyisin kirjoittaa kortteja?”

”Minä esimerkiksi”, oli Rosalie vastannut ja lopettanut puhelun.

Neljä viikkoa myöhemmin hän seiso i tikkailla liikkeensä etupuolella ja kiinnitti sisäänkäynnin yläpuolelle maalatun puukyltin.

LUNA LUNA luki kyltissä suurin kaltevin kirjaimin. Alapuolella luki hiukan pienemmällä: *Rosalien postikorttipuoti.*

ROSALIE LAURENTILLA on pieni paperikauppa Pariisissa. Luna Luna -nimisen kaupan vetonaula ovat erityiset toivekortit, jotka Rosalie on itse kuvittanut haaveilla ja unelmilla. Harmi vain, ettei yksikään Rosalien omista toiveista tunnu toteutuvan. Poikaystävä ymmärtää edelleen romantiikasta yhtä vähän kuin amerikkalainen käytöstavoista, kuvituskilpailun voittokin menee sivu suun. Mutta sitten eräänä päivänä kaikki muuttuu. Luna Lunassa postikorttitelineeseen kompastuva herrasmies osoittautuu kuuluisaksi kirjailijaksi, jonka myötä täyttyy yksi Rosalien hartaimista toiveista. Vaan eipä aikaakaan, kun kuvioihin ilmestyy tölkeä kirjallisuuden professori – amerikkalainen, kuinkas muuten – jolla on esittää kerrassaan naurettavia syytöksiä. Sen jälkeen ongelmat kasautuvat kuin lemmenlukot pariisilaissillan kaiteeseen, kunnes kaikki on vaarassa romahtaa. Eikä sydänkään tunnu tietävän, mitä sydän haluaa.

”Lumoavaa luettavaa pimeneviin iltoihin.”

HÖRZU

”Barreaun hilpeässä romaanissa riittää yllättäviä juonenkäänteitä, mutta suurin yllätys on sittenkin rakkaus.”

BUCHTIPS.NET

Kansi: Christina Krutz Design

Kuvat: Chloé Wolff ja Art Marie/iStock

84.2 | www.tammi.fi | ISBN 978-951-31-8522-0